

Таксони, наречени на името на Петър Берон

Алекси ПОПОВ

Д-р Петър Берон е учен с международно признание. Той е известен на българските и много чуждестранни зоолози от една страна с научните си приноси в областта на акарологията, биоспелеологията и проучването на високотланинската фауна, а от друга страна с големия брой видове животни от различни систематични групи, наречени на негово име от изтъкнати специалисти от много страни. При многобройните си пътувания до най-различни далечни кътчета във всички континенти д-р П. Берон е събирал животни за колекциите на Националния природонаучен музей, много от които са се оказали все още непознати. Те са изпращани за обработване на видни таксономи по съответните групи, които са описали няколко нови за науката видове, част от които са кръстили на името на техния събирач. Широките зоологически познания на П. Берон за различни групи животни на други страни и континенти и за литературата върху тях са му позволили в някои случаи сам да установи, че става дума за нови, още неизвестни видове. Големият брой на новонамерените таксони се дължи на екстремните условия в хабитатите, които той изследва. Преди всичко това са пещери или високи планини в рядко посещавани от зоолози райони на света, паразити в специфични локализации по редки или непроучвани гостоприемници. Важна роля за откритията играе и придобитият в течение на годините усет къде точно трябва да се търси интересна фауна в дадено местообитание.

Общият брой на досега наречените на ст.н.с. д-р Петър Берон таксони е 69. По този показател той върви по стъпките на акад. д-р Иван Буреш, на когото са наименувани 117 таксона, и превъзхожда значително всеки от останалите български зоолози. В международен план малко зоолози могат да се похвалят с толкова голям брой назовани на тях таксони.

Името на д-р П. Берон носят родовете *Beroniscus* Vand. (Isopoda), *Beronium* Southc. (Acari), *Beronia* Guéorg. и *Beroniella* Giach. et Guéorg. (Coleoptera) и 65 вида. Те са ясно обособени и добре диференцирани. Това се потвърждава от факта, че само *Polydesmus beroni* Strass. (Diplopoda)

и *Harpolithobius beroni* Mat. et Stavr. (Chilopoda) от всичките 69 таксона са впоследствие синонимизирани. Наименуваните на П. Берон видове са представители на новоописани 7 рода и 3 подрода, които заедно с родовете на негово име правят общо 14 нови таксона от родовата група.

Разглежданите таксони са описани от 54 автора от 19 страни от Европа, Северна Америка, Азия и Австралия. Най-много са авторите от България - 14 (с 23 описани таксона), Италия - 9, Франция - 7, Румъния - 4, САЩ - 3. Най-много таксони са описали Васил Георгиев - 2 рода и 3 вида самостоятелно и съвместно с други автори, Jean-Paul Mauriès и Stefano Taiti - по 5 вида, Сергей Головач и Franco Ferrara - по 4 вида.

Слепият троглобионтен бръмбар от род *Beronia* първи получава през 1960 името на П. Берон, когато той е на 20 години. Оттогава новоописаните видове са сравнително равномерно разпределени през годините, като най-много таксони (24) са наречени през осемдесетте години.

С изключение на гъбата *Rhachomyces beronii* всички останали таксони са животни. Те са представители на твърде различни систематични групи главно от сухоземните членестоноги и това показва разностранните интереси на П. Берон. Все пак неговото внимание е насочено особено към откриването на нови твърдокрили насекоми - 18 таксона, диплоподи - 14 вида и мокрици - 11 таксона. Наименуваните на П. Берон таксони произхождат от следните 21 страни: Белгия, Франция (Корсика), Италия (Сардиния), Албания, Гърция (континентална и егейските острови), България, Турция (Мала Азия), Иран, Афганистан, Непал, Шри Ланка, Бирма, Тайланд, Индонезия (Суматра и Ява), Папуа Нова Гвинея, Китай, Северна Корея, Мароко, Нигерия, Уганда и Мозамбик. Най-голям дял от всички 69 таксона произхождат от България - 20, Гърция - 11, Папуа Нова Гвинея - 7 и Корсика - 5.

Големият брой видове, разнообразните систематични групи, към които те спадат, именитите зоолози, които са ги описали, богатият географски спектър както на находищата на новите видове, така и на институциите на техните автори са още едно признание за авторитета на д-р Петър Берон.

Г Ъ Б И
EUMYCOTA
A s c o m y c e t e s

L a b o u l b e n i a l e s

Rhachomyces beronii Rossi, 1978, Int. J. Speleol., 9 (3-4): 365. Папуа Нова Гвинея, от пещера, паразит по *Speagonum mirabile* Moore (Coleoptera: Carabidae).

Ж И В О Т Н И
PROTOZOA
S p o r o z o a

G r e g a r i n i d a
S t e n o p h o r i d a e

Stenophora beroni Golemansky, 1973, Zool. Anz., 191 (1-2): 151. България, от пещера, паразит по *Balkanopetalum armatum* Verh. (Diplopoda: Schizopetalidae).

ANNELIDA
P o l y c h a e t a

E r r a n t i a
N e r e i d a e

Namanereis beroni Hartmann-Schröder et Marinov, 1977, Mitt. Hamburg. Zool. Mus. Inst., 74: 49. Панау Нова Гвинея, от пещера.

Фиг. 1. *Selmistomia beroni* Bernasconi от пещера в Панау Нова Гвинея (според Bernasconi, 1995)

MOLLUSCA
G a s t r o p o d a
C a e n o g a s t r o p o d a
H y d r o b i i d a e

Selmistomia beroni Bernasconi, 1995, Revue suisse Zool., 102 (2): 375. Панау Нова Гвинея, от пещера (фиг. 1). Типов вид на новия род *Selmistomia*.

S t y l o m m a t o p h o r a
Z o n i t i d a e

Lindbergia (Lindbergia) beroni Riedel, 1984, Malakologische Abh., Dresden, 10 (1): 1. Гърция (остров Санторин), от пещера.

Balcanodiscus (Balcanodiscus) beroni Riedel, 1995, Malakologische Abh., Dresden, 17 (11): 140. Гърция, от пещера.

O r c u l i d a e

Speleodentorcula beroni Gittenberger, 1985, Zool. Mededelingen, 59 (19): 222. Гърция (остров Евбея), от пещера. Типов вид на новия род *Speleodentorcula*.

ARTHROPODA
C r u s t a c e a

I s o p o d a
A s e l l i d a e

Proasellus beroni Henry et Magniez, 1968, Ann. Spéléol., 23 (2): 420. Франция (остров Корсика), от пещера.

S t y l o n i s c i d a e

Cordioniscus beroni Vandel, 1968, Ann. Spéléol., 23 (3): 622. Гърция (остров Крим), от пещера.

Trichoniscidae

Oritoniscus beroni Ferrara et Taiti, 1984, Redia, 67: 417. Италия (остров Сардиния).

Balkanoniscus beroni Vandel, 1965, Ann. Spéleol., 20 (2): 251. България, от пещера.

Род *Beroniscus* Vandel, 1967, Ann. Spéleol., 22 (2): 352 с типов вид *Beroniscus capreolus* Vandel, 1967. България, от пещера.

Trichoniscus beroni Andreev, 1985, Acta zool. bulg., 27: 48. България, от пещера.

Oniscidae

Exalloniscus beroni Taiti et Ferrara, 1988, Zool. J. Linn. Soc., 94: 371. Тайланд, от пещера.

Philosciidae

Burmoniscus beroni Taiti et Manicastro, 1988, Revue suisse Zool., 95 (1): 54. Шри Ланка.

Eubelidae

Microcercus beroni Taiti et Ferrara, 1981, Monit. zool. ital., N. S., suppl., 145 (8): 125. Нигерия.

Scleropactidae

Paratoradja beroni Ferrara, Meli et Taiti, 1995, Zool. J. Linn. Soc., 113: 434. Шри Ланка. Типов вид на новия род *Paratoradja*.

Anthuridae

Cyathura beroni Andreev, 1982, Int. J. Speleol., 12: 57. Панама Нова Гвинея, от пещера. Видът е публикуван от Andreev (1982) като *C. beronii* (правописна грешка в описанието), но използваемото име е *C. beroni*, както е на останалите места в текста на същата статия (увод, диференциална диагноза, френско и английско резюме, фигури).

A r a c h n i d a

S c o r p i o n e s

Euscorpidae

Euscorpius beroni Fet, 2000, Hist. nat. bulg., 11. Албания.

P s e u d o s c o r p i o n e s

Neobisiidae

Neobisium (Heoblothrus) beroni Beier, 1963, Bestimmungsbücher für Bodenfauna Europas, 1: 133. България, от пещера. Един от новоописаните видове на нов за науката подрод. Не е означен типов вид на подрод *Heoblothrus*.

O p i l i o n e s

Phalangidae

Harmanda beroni Martens, 1987, Courier Forsch.-Inst. Senckenberg, 93: 141. Непал.

A r a n e a e

Leptonetidae

Protoleptoneta beroni Deltshev, 1977, Acta zool. bulg., 7: 3. България, от пещера.

Nesticidae

Nesticus beroni Deltshev, 1977, Proc. 6th Int. Congr. Speleol., Olomouc, 5: 75. България, от пещера.

Linyphiidae

Leptyphantes beroni Deltshev, 1979, Acta zool. bulg., 13: 61. Гърция (остров Санторин), от пещера.

A c a r i

Erythraeidae

Leptus beroni Fain, 1991, Int. J. Acarol., 17 (2): 108. Белгия, паразит по *Mitopus morio* (Fabr.) (Opiliones: Phalangiidae).

Trombidiidae

Pog *Beronium* Southcott, 1986, Austral. J. Zool., Suppl. Series, 123: 62 с мунот вуг *Beronium coiffaiti* (Beron, 1973), описан како *Hoplothrombium coiffaiti*. Мароко, от пещера, паразит по *Pristonychus (Sphodroides) kolbi* Coiffait (Coleoptera: Carabidae). Съвременното име на гостоприемника е *Laemostenus (Ceuthosthenes) kolbi* (Coiffait, 1972). Типовият вуг е публикуван от Southcott (1986) с грешка в името на вуга како *H. coiffaiti*, а гостоприемникът - с грешки в името на погрода и на автора како *Pr. (Sphoroides) k.* Coiffait.

Trombiculidae

Riedlinia (Trombigastia) petarberoni Kolebinova et Vercammen-Grandjean, 1970, Ann. Spéleol., 25 (1): 177. Франция (остров Корсика), от пещера, паразит по *Rhinolophus euryale* Blas. (Chiroptera: Rhinolophidae).

C h i l o p o d a

L i t h o b i o m o r p h a

Lithobiidae

Lithobius (Monotarsobius) beroni Negrea, 1965, Fragm. balc. Mus. Maced. sci. nat., 5 (14): 99. България. Според съвременните схващания видът спада към погрод *Sigibius*.

Harpolithobius beroni Matic et Stavropoulos, 1988, Biol. Gallo-Hellenica, 14 (1): 37. Гърция (остров Евбея), от пещера. Според Zapparoli, 1994, Fragm. ent., Roma, 26 (1): 32, е синоним на *H. anodus* Latz.

S c o l o p e n d r o m o r p h a

Scolopendridae

Cryptops beroni Matic et Stavropoulos, 1988, Biol. Gallo-Hellenica, 14 (1): 34. Гърция (остров Крим), от пещера.

G e o p h i l o m o r p h a

Himantariidae

Thracophilus beroni Matic et Darabanțu, 1974, Bull. Inst. zool. mus., Sofia, 40: 93. България, от пещера.

D i p l o p o d a

G l o m e r i d a

Glomeridae

Hyleoglomeris beroni Mauriès, 1984, Biol. Gallo-Hellenica, 11 (1): 39. Гърция (остров Наксос), от пещера.

S t e m m i u l i d a

Stemmiulidae

Stemmiulus (Diopsiulus) beroni Mauriès, 1989, Bull. Mus. nation. hist. natur., Paris, Sect. A, Zool., Biol., Écol. anim., 11 (3): 634. Унгария.

J u l i d a

Julidae

Typhloiulus beroni Mauriès, Golovatch et Stoev, 1997, Zoosystema, 19 (2-3): 273. Албания, от галерия.

Apfelbeckiella (Rhodopiella) beroni Strasser, 1966, Annales zoologici, Warszawa, 23 (12): 368. България, от пещера. Типов вид на новия подрод *Rhodopiella*.

Chromatoiulus (Chromatoiulus) beroni Strasser, 1973, Annales zoologici, Warszawa, 30 (15): 444. България, от пещера. Според съвременните схващания видът спада към род *Megaphyllum*.

C h o r d e u m a t i d a

Neoattractosomatidae

Neoattractosoma (Cyrnosoma) beroni Mauriès, 1969, Ann. Spéleol., 24 (3): 508. Франция (остров Корсика). Един от новоописаните видове от новия подрод *Cyrnosoma*.

Anthroleucosomatidae

Stygiosoma beroni Gulička, 1967, Annotationes zool. bot., 42: 2. България, от пещера. Типов вид на новия род *Stygiosoma*.

P o l y d e s m i d a

Paradoxosomatidae

Nothrosoma beroni Hoffman, 1978, Int. J. Speleol., 9 (3-4): 296. Панама Нова Гвинея, от пещера.

Orthomorpha beroni Golovatch, 1997, Miscellanea Zool., 20 (1): 76. Индонезия (остров Ява).

Tectorus beroni Golovatch, 1996, Arthropoda Selecta, 5 (3-4): 137. Индонезия (остров Суматра).

Vaulogerodesmus beroni Golovatch, 1995, Arthropoda Selecta, 4 (2): 92. Кумау.

Polydesmidae

Epanerchodus beroni Mikhajlova et Kim, 1993, Korean Arachnol., 9 (1-2): 31. Северна Корея.

Polydesmus (Nomarchus) beroni Strasser, 1962, Senckenberg. biol., 43 (6): 438. България, от пещера. Описан като самостоятелен вид. Понижен на подвид на *P. (N.) denticulatus* Koch от Strasser, 1969, Annales zoologici, Warszawa, 27 (7): 138. По-късно отново Strasser, 1975, Acta zool. bulg., 3: 74, установява, че представлява само един вариетет на *P. denticulatus* и го обявява за нов синоним на същия вид.

Fuhrmannodesmidae

Sphaeroparia (Sphaeroparia) petarberoni Mauriès et Heymer, 1996, Bull. Mus. nation. hist. natur., Paris, Sect. A, Zool., Biol., Écol. anim., 18 (1-2): 174. Уганда.

Insecta

Diplura

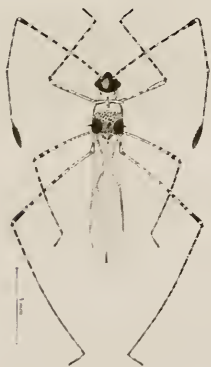
Japygidae

Dipljapyx beroni Pages, 1974, Int. J. Speleol., 6 (3): 243. Франция (остров Корсика), от пещера.

Collembola

Onychiuridae

Onychiurus beroni Gruia, 1972, Trav. Inst. Spéol. "Emile Racovitza", 11: 257. България, от пещера. Според съвременните схващания видът спада към род *Protaphorura*.

Фиг. 2. *Gampsoacantha beroni* Josifov et Štusák от Мозамбик (според Josifov & Štusák, 1987)

Orthoptera

Gryllidae

Discoptila beroni Popov, 1975, Int. J. Speleol., 6 (4): 353. Турция (Мала Азия), от пещера. Автор на вида е Алекси Попов.

Dermaptera

Diplatyidae

Diplatys beroni Brindle, 1982, Entomologist's monthly mag., 118: 165. Нигерия.

Heteroptera

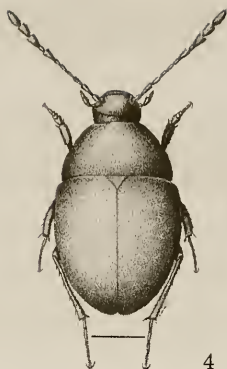
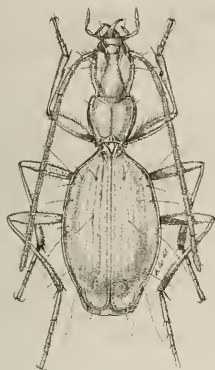
Berytidae

Gampsoacantha beroni Josifov et Štusák, 1987, Acta ent. bohemoslov., 84 (4): 288. Мозамбик (фиг. 2). Типов вид на новия род *Gampsoacantha*.

Coleoptera

Carabidae

Albanotrechus beroni Casale et Guéorguiev, 1994, Boll. Mus. reg. Sci. nat. Torino, 12 (2): 418. Албания, от пещера (фиг. 3). Типов вид на новия род *Albanotrechus*. Един от авторите на рода и вида е

Фиг. 3. *Albanotrechus beroni* Casale et Guéorguiev от пещера в Албания (спорец Casale & Guéorguiev, 1994)

Фиг. 4. *Beroniella tetevensis* Giachino et Guéorguiev от пещери в България (спорец Giachino & Guéorguiev, 1990)

Фиг. 5. *Troglorhynchus beroni* Angelov от пещера в България (спорец Angelov, 1985)

Васил Георгиев.

Duvalius (Paraduvalius) beroni Guéorguiev, 1971, Bull. Inst. zool. mus., Sofia, 33: 160. България, от пещера. Автор на вида е Васил Георгиев.

Laemostenus (Antisphodrus) beroni Casale, 1988, Monogr. Mus. reg. Sci. nat. Torino, 5: 924. Гърция (остров Калимос), от пещера.

Cymindis (Paracymindis) beroni Guéorguiev, 2000, Hist. nat. bulg., 11. Кипър. Автор на вида е Борислав Георгиев.

Dytiscidae

Laccophilus beroni Rocchi, 1986, Boll. Soc. ent. ital., Genova, 118 (1-3): 32. Бирма.

Platynectes (Metaplatynectes) beroni Guéorguiev, 1978, Int. J. Speleol., 9: 271. Папуа Нова Гвинея, от пещера. Представител на новия за науката подрод *Metaplatynectes*. Автор на подрода и вида е Васил Георгиев.

Leiodidae

Eocatops beroni Szymczakowski, 1976, Acta Zool. Cracov., 21 (4): 51. Иран, от пещера.

Род *Beronia* Guéorguiev, 1960, С. г. Acad. bulg. sci., 13 (5): 607 с типов вид *Beronia micevi* Guéorguiev, 1960. България, от пещера. Автор на рода и вида е Васил Георгиев.

Maroniella beroni Casale et Giachino, 1985, Boll. Mus. reg. Sci. nat. Torino, 3 (1): 228. Гърция, от пещера. Типов вид на новия род *Maroniella*.

Род *Beroniella* Giachino et Guéorguiev, 1990, Elytron, 4: 193 с типов вид *Beroniella tetevensis* Giachino et Guéorguiev, 1990. България, от пещера (фиг. 4). Един от авторите на рода и вида е Васил Георгиев.

Staphylinidae

Medon beroni Coiffait, 1969, Ann. Spéleol., 24 (4): 713. Гърция (остров Крим), от пещера.

Gabrius beroni Raitschev, 1997, Hist. nat. bulg., 7: 29. България.
Sipalia (Ditroposipalia) beroni Coiffait, 1968, Ann. Spéleol., 23 (2): 506.
Франция (остров Корсика).

Pselaphidae

Bryaxis (Erichobythus) beroni Karaman, 1969, Biol. Gallo-Hellenica, 2 (1): 60. България, от пещера. Авторка на вуга е Zora Karaman.

Chrysomelidae

Aphthonoides beroni Gruev, 1985, Ent. Rev. Japan, 40 (1): 37. Непал.

Longitarsus beroni Gruev, 1988, Ent. Rev. Japan, 43 (2): 158. Афганистан.

Batophila beroni Gruev, 1990, Acta zool. bulg., 39: 74. Непал.

Curculionidae

Trogloorhynchus beroni Angelov, 1985, Reichenbachia, 23 (12): 73.
България, от пещера (фиг. 5). Автор на вуга е Павел Ангелов.

Trichoptera

Hydropsychidae

Cheumatopsyche beroni Kumanski, 1979, Aquatic Insects, 1 (4): 203.
Папуа Нова Гвинея.

Taxa named after Petar Beron

Alexi POPOV

(S u m m a r y)

So far (until September 2000) 69 taxa of many groups of organisms have been named after P. Beron. They include 4 new genera: *Beroniscus* Vand. (Isopoda), *Beronium* Southc. (Acari), *Beronia* Guéorg. and *Beroniella* Giach. et Guéorg. (Coleoptera) and 65 species. The material was collected almost entirely by himself in 21 countries: Belgium, France (Corsica), Italy (Sardinia), Albania, Greece (the continental part and the Aegean Islands), Bulgaria, Turkey (Anatolia), Iran, Afghanistan, Nepal, Sri Lanka, Burma, Thailand, Indonesia (Sumatra and Java), Papua New Guinea, China, North Korea, Morocco, Nigeria, Uganda, and Mozambique. The new taxa was described by 54 authors from 19 countries.